

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/108/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213228189
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4213228189.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO: 00 492 736, zastúpený: JUDr. Vladimír Kán, advokát, so sídlom Bratislava, Námestie Martina Benku 9, proti odporcovi: K. I., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom R., zastúpený opatrovníčkou: Renáta Reháková, pracovníčka Okresného súdu Komárno, o zaplatenie sumy 50,50 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 2. decembra 2014 č. k. 6C/231/2014-32 v časti náhrady trov konania, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania m e n í tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eura a trov právneho zastúpenia vo výške 29,29 eura, do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia JUDr. Vladimírovi Kánovi, advokátovi so sídlom Bratislava, Námestie M. Benku 9.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 50,50 eura a náhradu trov konania vo výške 21,49 eura k rukám jeho právneho zástupcu a to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak s poukazom na ust. § 5, § 11 ods. 1 Vyhľadávky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, po zistení, že odporca dňa 26. 04. 2011 cestoval na linke MHD č. 99 v Bratislave bez cestovného lístka, v dôsledku čoho mu vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,50 eura a postih v sume 50,00 eur. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 150 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). Uplatnené trovy navrhovateľa v sume 104,38 eura (16,50 + 87,88) považoval za neprimerané k uplatnenej pohľadávke. Náhradu trov priznal za 2 úkony právnej pomoci (prevzatie zastupovania a podanie návrhu na súd) 2 x 16,60 eura + DPH v sume 6,30 eura (19 % zo sumy 33,20 eura), ako aj režijný paušál 2 x 7,81 eura. Zo vzniknutých trov v sume 71,62 eura (súdny poplatok 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia v sume 55,12 eura) priznal navrhovateľovi k náhrade len 30 % a odporcu zaviazal navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov konania v sume 21,49 eura.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie len do výroku o trovách konania, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu voči odporcovi náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 87,88 eura za 3 úkony právnej služby po 16,60 eur, 3x režijný paušál po 7,81 eura, zvýšené o daň z pridanej hodnoty. Dôvodil, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnej aplikácie ust. § 150 ods. 2 OSP, ktoré bolo použité súdom prvého stupňa neodôvodnene. Nespochybnil, že predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea OSP, mal však za to, že neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú súdnu prax a najmä rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Co/32/2009 a 7Co/64/2009. S poukazom na dôvodnú správu k ust. § 150 ods. 2 OSP argumentoval, že

súd môže pristúpiť k zníženiu trov konania v prípadoch, keď trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu, ako je samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nejde, a preto o náhrade trov konania mal súd prvého stupňa rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 OSP a teda podľa zásady zodpovednosti za výsledok konania. Konštatoval, že uplatnené trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku, obligatórnej povinnosť navrhovateľa a trov právneho zastúpenia predstavujúcich odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov a pri minimálnej sadzbe. Navyiac úkony právnych služieb boli vykonané v rámci náročného a zložitého procesu vyžadujúceho si primeranú časovú náročnosť, preto rozsah zníženia trov v danej veci označil za odporujúci dobrým mravom, účelu zákona a nespravodlivý. Záverom si uplatnil trovy odvolacieho konania v sume 19,61 eura (1/2 úkonu á 16,60 eura + DPH a 1 krát režijný paušál 8,04 eura + DPH).

Opatrovníčka odporcu sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa a prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je z časti dôvodné a preto je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o trovách konania účastníkov podľa ustanovenia § 220 OSP zmeniť tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa vec sčasti nesprávne právne posúdil.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 OSP, ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Vychádzajúc z dikcie zákona je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie svojho práva, pričom plný úspech vo veci sa zisťuje porovnávaním žalobného petitu s výrokom rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Výnimku z práva na náhradu trov konania podľa pomeru úspešnosti reprezentuje len ust. § 143 OSP, podľa ktorého odporca, ktorý nemal úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ak svojim správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania a ust. § 150 OSP. Ostatne uvedené ustanovenie rozlišuje dva prípady, kde zákonodarcu ponecháva na úvahe súdu za splnenia zákonných podmienok, či v konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov konania neprizná, alebo túto primerane zníži. Takáto situácia nastane, pokiaľ súd zistí dôvody hodné osobitného zreteľa (odsek 1 cit. ust.), alebo ak ide o drobný spor a trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke (ods. 2 cit. ust.). Cieľom súdnych konaní v drobných sporoch, t. j. v sporoch do 1000 eur (§ 200ea ods. 1 OSP) je totiž vymożenie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi, v ktorých nemôže prevažovať záujem na vedení konania z hľadiska atraktívnosti pre advokáta. Spoločnosti, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú, majú možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na uplatňovanie a vymáhanie pohľadávok za takých podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta i zastupovanie v takýchto veciach s ohľadom na ich množstvo bude naďalej zaujímavé. Právna úprava ust. § 150 ods. 2 OSP takto korešponduje i nariadeniu EP a rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007.

V posudzovanej veci z obsahu spisu nesporne vyplýva, že predmetom konania bol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplata sumy 50,50 eur. Rozsudkom súdu prvého stupňa označeným v záhlaví tohto rozhodnutia bola navrhovateľovi právoplatne prisúdená v celom rozsahu ním uplatnená pohľadávka proti odporcovi, čo znamená, že navrhovateľ mal v konaní plný úspech a v zásade mu vzniklo právo na náhradu všetkých trov potrebných na účelné uplatňovanie jeho práva. Keďže však v súdnej veci ide preukázateľne o drobný spor, bolo potrebné zvažovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania použitie ust. § 150 ods. 2 OSP, čo aplikoval aj súd prvého stupňa, avšak nie úplne správne. Súd prvého stupňa zvýšil o daň z pridanej hodnoty iba priznanú odmenu advokáta a to len o 19 % DPH bez bližšieho odôvodnenia svojho postupu, napriek tomu, že si právny zástupca vyúčtoval DPH v sume 20% a s poukazom na ust. § 150 ods. 2 OSP znížil okrem odmeny aj náhradu za zaplatený súdny poplatok až o 70 %.

Podľa § 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.07.2013, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej.

Podľa § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom od 01.07.2013, ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu.

Podľa odvolacieho súdu trovy navrhovateľa v prvostupňovom konaní pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 eur a trov právneho zastúpenia. Tieto boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie návrhu na súd podľa § 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.07.2013) po 16,60 eur (§ 10 ods. 1 vyhlášky), spolu 33,20 eura zvýšené o 20 % DPH v sume 6,64 eura, náhrada hotových výdavkov 2 x 7,81 eur (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky) spolu 15,62 eura, zvýšené o 20 % DPH v sume 3,12 eura (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Trovy právneho zastúpenia takto predstavovali úhrnnú sumu 58,58 eur, keď výzvu právneho zástupcu navrhovateľa odporcovi na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 06.06.2011 pred podaním samotného návrhu (pokus o zmier) nemožno považovať za úkon právnej služby v konaní, potrebný na účelné uplatňovanie práva navrhovateľa.

Vychádzajúc zo zhora popísaných stanovísk podľa názoru odvolacieho súdu sú v súdnej veci splnené podmienky pre použitie ust. § 150 ods. 2 OSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Preukázateľne ide o drobný spor a výška trov konania, ktoré navrhovateľovi vznikli (75,08 eur) vo vzájomnom pomere k priznanej pohľadávke 50,50 eur, je neprimeraná. Takýto záver je potrebné vyvodíť zvlášť za situácie, že navrhovateľovi trovy konania, spojené so zaplatením súdneho poplatku ako jeho zákonnej povinnosti bez ohľadu na charakter sporu, mu nepochybne patria v celom rozsahu, a preto nepriznanie alebo zníženie trov navrhovateľa sa môže dotknúť len trov spojených s právnym zastúpením. Bolo by však v rozpore so zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii, ktorý za výkon advokácie označuje zastupovanie klientov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi, ako i ďalšie formy špecifikovaných právnych činností, ak sa vykonávajú sústavne a za odmenu (§ 1 ods. 2 zákona) paušálne nepriznávanie trov právneho zastúpenia, alebo krátenie počtu preukázateľne účelne vykonaných úkonov právnej služby, len z dôvodu, že ide o drobný spor. Zohľadniac odbornú náročnosť a časovú prácnosť zastúpenia v prejednávanej veci, predovšetkým v kontexte s ohľadom na ich masový charakter, odvolací súd za primerané zníženie trov konania navrhovateľa považoval zníženie náhrady trov jeho právneho zastúpenia v rozsahu 50%. Priznaná náhrada prvostupňových trov konania navrhovateľa takto predstavuje sumu 45,79 eura (súdny poplatok 16,50 eur + 29,29 eur znížené trovy právneho zastúpenia v rozsahu 50%).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate tohto rozhodnutia, keďže neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani pre jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 2 OSP tak, že v odvolacom konaní, v ktorom každý z účastníkov mal úspech len čiastočný, vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.